

GUIDE

Krav til foreninger, der søger tilskud eller låner lokaler hos kommunen

Udskrevet: 2024

Indhold

Krav til foreninger, der søger tilskud eller låner lokaler hos kommunen	3
---	---

Krav til foreninger, der søger tilskud eller låner lokaler hos kommunen

Få overblik over de krav, kommuner stiller til frivillige sociale foreninger og folkeoplysende foreninger, der søger økonomisk støtte eller ønsker at låne lokaler.

I denne guide kan du læse om de krav, I som forening skal være opmærksomme på, når I søger penge eller låner lokaler af kommunen. Her er også anbefalinger til, hvordan I sikrer transparens - dvs. at kommunen kan få viden om foreningens ledelse, formål, økonomi, pengestrømme og andre forhold, som kan være en betingelse for, at I kan modtage tilskud eller må låne kommunens lokaler.

Kravene kan variere fra kommune til kommune og afhænger fx af, om I er en frivillig social forening, en frivillig folkeoplysende forening eller noget helt tredje. Kravene kan også afhænge af størrelsen på det tilskud, I søger.

Vi anbefaler, at I kontakter jeres kommune for nærmere oplysninger om de forskellige betingelser og krav for at søge penge og låne lokaler.

Er I ikke organiseret som en forening, men fx en frivilligruppe eller -netværk, er der ikke altid de samme formelle krav som til foreninger. Det er alligevel ofte en fordel, at I gør det nemt for alle at få indblik i jeres formål, ledelse og økonomi - på samme måde som foreningerne. Det øger sandsynligheden for, at I kan finde samarbejdspartnere og modtage støtte fra kommuner, offentlige puljer, private fonde og andre.

Det er altid en god idé, at kontakte frivillig-, kultur eller fritidskonsulenten i jeres kommune for at høre, hvilke krav netop jeres kommunen stiller for at yde støtte eller udlåne lokaler.

Download evt. supplerende materialer, som omfatter:

- [Tjekliste til foreninger, der søger penge eller lokaler hos kommunen](#) - findes også i en [engelsk udgave](#)
- [Index med en engelsk oversættelse af danske begreber fra 'Tjeklisten'](#)
- [Skema med foreningsoplysninger](#)
- [Grafisk faktaark om frivillighed og foreningsliv i Danmark](#) (pdf)
- [Graphic: Volunteering & Associational Life in Denmark](#) (pdf)

Åbenhed i foreninger

Foreninger, der modtager kommunale tilskud eller låner kommunale lokaler, skal leve op til den gældende lovgivning på området. Det gælder blandt andet bestemmelser i folkeoplysningsloven.

Folkeoplysningsloven blev ændret i 2017 for at sikre, at kommunerne kun giver økonomisk tilskud eller låner lokaler til foreninger, hvis formål eller adfærd ikke modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder. På baggrund af dette og de eksisterende krav til foreningens opbygning skal kommunen føre tilsyn med de foreninger, som modtager tilskud eller låner lokaler.

Alle foreninger, der modtager kommunale tilskud eller låner kommunale lokaler, skal leve op til ændringerne i lovgivningen. Det gælder altså både for foreninger, som modtager støtte efter folkeoplysningsloven, og foreninger som modtager støtte efter § 18 i Lov om Social Service. (§ 18 midler)

Loven gælder kun for **foreninger**. Enhver kommune kan dog vælge at stille krav om, at frivilligrupper, netværk ol. skal leve op til de samme krav om åbenhed som folkeoplysende foreninger. Derfor er det altid en god idé, at I gør det nemt for kommunen at få indblik I jeres formål, ledelse og økonomi, hvis I vil søge kommunale midler eller lokaler.

Krav til alle frivillige foreninger

Når I som frivillig forening søger kommunale midler eller ønsker at låne lokaler, skal I leve op til en række krav og betingelser. Der er en række regler, som gælder for alle foreninger, dvs. både sociale og folkeoplysende foreninger. Dertil kommer en række krav, der kun gælder for folkeoplysende foreninger.

Formål og vedtægter

Uanset om I som forening søger om folkeoplysningstilskud eller § 18 midler, er der krav til, hvilket formål I skal have for at komme i betragtning. En folkeoplysende forening skal I ifølge folkeoplysningsloven have et folkeoplysende formål. Konkret betyder det, at jeres formål skal fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab og med udgangspunkt i aktiviteten og det forpligtende fællesskab at styrke folkeoplysningen. Sigtet er at styrke medlemmernes evne til at tage ansvar for deres eget liv og lyst til at deltage aktivt og engageret i samfundslivet.

En frivillig social forening skal ifølge Lov om Social Service bredt fortalt arbejde for at give en gruppe af mennesker øget velfærd og omsorg og/eller bidrage til at løse velfærdsproblemer.

Krav om CVR-registrering, NemKonto og digital post (e-Boks)

Modtager I tilskud fra kommunen, skal I have et CVR-nummer og en foreningskonto i banken (NemKonto). Det er lovpligtigt for alle foreninger med et CVR-nummer at oprette en digital postkasse (e-Boks). E-boks er gratis og giver mulighed for sikker digital kommunikation med kommunen, offentlige myndigheder og virksomheder.

Som forening har I også pligt til at følge med i de mails og breve, I modtager fra kommunen og andre offentlige myndigheder via e-Boks. Så husk at åbne jeres e-Boks jævnlige.

Læs mere om, hvordan I opretter et CVR-nummer, NemKonto og e-Boks i vores guide [Sådan registrerer I jeres forening](#)

Krav til indblik i foreningens økonomi, regnskab og donationer

Når I søger kommunale tilskud, kan kommunen bede om at se jeres årsregnskab foruden tilskudsregnskabet. Jeres regnskab skal tydeligt vise, hvor og hvem I får penge fra, hvad I bruger dem til, og om foreningen har en formue.

I skal være særligt opmærksomme på donationer og jeres pengestrømme, da jeres kommune på baggrund af dette blandt andet kan vælge at foretage et skøn om, hvorvidt de vurderer, I underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder.

Donationer

I skal være opmærksomme på foreningens pengestrømme, dvs. hvilke donationer I modtager, og dem I donerer penge til. Modtager I donationer fra personer eller private organisationer, fonde eller virksomheder i Danmark eller udlandet, skal I være opmærksomme på, hvordan I fører regnskab. Såvel kommunen som andre offentlige myndigheder kan ønske eller stille krav om at se, hvem der har doneret og givet jer penge eller andet af værdi.

Hvis I selv donerer og giver penge eller andet af værdi til personer eller private organisationer, fonde eller virksomheder i Danmark eller udlandet, skal I på samme måde kunne dokumentere dette. Sender I penge ud af landet, er der en række regler, I skal forholde jer til. Kontakt jeres bank og hør om reglerne, og hvordan I får de korrekte dokumenter. I kan også læse mere om donationer i denne pjece fra ISOBRO: [Dit bidrag kan misbruges](#).

Læs mere om foreningens økonomi og regnskab i vores guider:

- [Bestyrelsens ansvar for foreningens økonomi](#)
- [Sådan arbejder I med foreningens budgetter og regnskaber](#)

Krav om børneattester

I skal indhente børneattester, hvis I har frivillige (eller medarbejdere), som har kontakt med børn under 15 år.

Før I indhente børneattester, skal den frivillige eller ansatte give samtykke til, at I indhenter børneattesten. I kan bestille børneattester online hos Rigspolitiet.

Se i øvrigt afsnittet nedenfor om udvidede krav til folkeoplysende foreningers behandling af børneattester.

[Læs mere på Virk.dk om, hvordan I indhente børneattester](#)

Kommunen skal føre tilsyn med foreninger

Kommunen skal føre tilsyn med foreninger og kontrollere, om foreningen anvender de kommunale tilskud eller de lånte lokaler efter hensigten. I kan derfor opleve at blive kontaktet af kommunen, som blandt andet vil spørge ind til jeres formål, ledelse, økonomi og aktiviteter.

Gør det nemt for kommunen at få oplysninger om jeres forening. Sørg for at foreningens formål og vedtægter er skrevet ned – læg dem fx på jeres hjemmeside. Skriv også hvem der leder foreningen, og hvem der sidder i bestyrelsen.

Det er også altid en god idé, at I har det seneste årsregnskab liggende parat, så I nemt kan sende det til kommunen. Sørg for, at årsregnskabet tydeligt viser, hvor jeres penge kommer fra, og hvilke(t) formål I bruger dem til.

Udvidede krav til folkeoplysende foreningers vedtægter

Når I som folkeoplysende forening søger kommunale tilskud eller ønsker at låne lokaler, skal I leve op til flere betingelser end sociale foreninger. [Folkeoplysningsloven](#) stiller specifikke krav til en forenings opbygning herunder vedtægter m.v. for at opnå tilskud.

For at blive godkendt som folkeoplysende forening skal I blandt andet leve op til følgende krav:

- Have vedtægter hvoraf det tydeligt fremgår, at I har et folkeoplysende formål – dvs. at jeres formål skal fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab og med udgangspunkt i aktiviteten og det forpligtende fællesskab at styrke folkeoplysningen. Sigtet er at styrke medlemmernes evne og lyst til at tage ansvar for eget liv og til at deltage aktivt og engageret i samfundslivet.
- Tilbyde folkeoplysende aktiviteter.
- Være demokratisk opbygget og have en bestyrelse. Det indebærer blandt andet, at der er demokratiske valg til foreningens bestyrelse typisk ved en årlig generalforsamling.
- Bygge på aktivt medlemskab. Medlemmerne skal betale kontingent. Der skal være mindst fem betalende medlemmer.
- Som udgangspunkt være åben for alle som tilslutter sig foreningens formål.
- Have hjemme i kommunen hvor I søger tilskud.
- Have faste planlagte aktiviteter som løber over hele året, dvs. ikke blot et enkeltstående eller årligt arrangement.
- Hvis kommunen ønsker det, skal jeres regnskab være revideret af en intern revisor, der er valgt af generalforsamlingen eller af en ekstern professionel revisor.
- Foreningen skal leve op til kravene om åbenhed, dvs. at kommunen blandt andet kan kræve at se jeres fulde regnskab samt kræve at få et overblik over jeres aktiviteter for at kunne foretage et skøn af, om I underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder.

Som nystartet folkeoplysende forening er det vigtigt, at I orienterer jer i de specifikke krav, der er på folkeoplysningsområdet i jeres kommune. Se mere om dette på kommunens hjemmeside eller kontakt den kommunale kultur- og fritidskonsulent.

Hvis I er i tvivl om, hvorvidt I er en folkeoplysende forening, så kontakt kommunens kultur- eller fritidskonsulent. Dem finder I kontaktoplysninger til på kommunens hjemmeside.

Udvidede krav til folkeoplysende foreningers behandling af børneattester

En gang om året skal I afgive en erklæring om, at I overholder reglerne om at indhente børneattester. I skal sende erklæringen til samme forvaltning/afdeling i kommunen, hvor I søger om tilskud eller lokaler efter folkeoplysningsloven *uanset*, om I har medlemmer under 15 år eller ej.

Erklæringen er en forudsætning for at modtage medlemstilskud og for at benytte kommunens lokaler.

[Læs mere om Børneattester for folkeoplysende foreninger på Kulturministeriets hjemmeside](#)

Folkeoplysende foreninger skal aflevere tilskudsregnskab til kommunen

Modtager I tilskud fra kommunen efter [folkeoplysningsloven](#), skal I aflevere et tilskudsregnskab. Det er et regnskab, der redegør for de tilskud, I har modtaget. Regnskabet skal dokumentere, at I har brugt tilskuddet efter reglerne i folkeoplysningsloven. De enkelte kommuner fastsætter regnskabsperiode og krav til, hvordan regnskabet skal aflægges og revideres. Kontakt din kommune for deres krav til dette.

Kommunen offentliggør, hvilke folkeoplysende foreninger der modtager og får afslag om tilskud

Fra den 1. januar 2017 er [folkeoplysningsloven](#) ændret. I skal derfor være opmærksomme på, at:

- Kommunen skal offentliggøre en oversigt over foreninger, der modtager tilskud eller får anvist lokaler.
- Kommunen skal offentliggøre en oversigt over foreninger, der har fået afslag på tilskud eller anvisning af lokaler.

Kommunen vil typisk offentliggøre oversigterne på sin hjemmeside.

Få hjælp, hvis du oplever alvorlige forhold eller mistanke om lovovertrædelser i en frivillig social organisation

Har du viden om alvorlige forhold eller begrundet mistanke om overtrædelser af love, regler, kontrakter, snyd med offentlige puljemidler mv. i en forening, frivillig organisation, et frivilligt initiativ eller projekt på socialområdet, kan du videregive din viden til [Whistleblowertilbud til det frivillige sociale område](#)

Du kan videregive informationerne anonymt.

Brug vores guider til at få svar på dine spørgsmål om frivillighed

Denne guide er udarbejdet af Center for Frivilligt Socialt Arbejde. På vores hjemmeside frivillighed.dk finder du mere end 50 guider, der giver svar på de mest almindelige spørgsmål og udfordringer, som arbejdet med frivillighed og civilsamfund giver anledning til.

Guiderne dækker alt fra konkrete spørgsmål om vedtægter, forsikring, og tavshedspligt til inspiration om at rekruttere og fastholde af frivillige.

Frivillige, foreninger, landsorganisationer, fonde og kommuner, der arbejder inden for det frivillige sociale arbejde, har mulighed for at få rådgivning via telefon eller mail.

Center for Frivilligt Socialt Arbejde

Center for Frivilligt Socialt Arbejde (CFSA) er et selvejende statsligt udviklings- og videnscenter om frivillighed på velfærdsområdet. Vi formidler aktuel viden om frivillighed og civilsamfund. Gennem kurser og rådgivning støtter vi foreninger, frivillige initiativer og kommuner i deres arbejde med at udvikle og styrke den frivillige indsats i hele Danmark. Vi kan også hyres til fx oplæg, udviklingsopgaver og undersøgelser. Centret er finansieret med midler fra finansloven og indtægtsdækkede opgaver.

Læs mere om CFSA på www.frivillighed.dk

Center for Frivilligt Socialt Arbejde
Albanigade 54
5000 Odense C
+ 45 66 14 60 61
info@frivillighed.dk
www.frivillighed.dk